

Oponentský posudek

k bakalářské práci Šimona Koláře s názvem
„Silné sněžení v Česku a hodnocení jeho extremity“

Mgr. Ondřej Nedělčev

*Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra fyzické geografie a geoekologie,
ondrej.nedelcev@natur.cuni.cz*

Bakalářská práce se na 47 stránkách textu zabývá hodnocením extremity událostí silného sněžení v Česku. V rešeršní části jsou popsány charakteristiky sněhové pokrývky a sněhových srážek a metody jejich monitoringu. Popsány jsou vybrané nástroje vhodné k určení extremity silného sněžení. Ve druhé části práce je provedeno vyhodnocení extremity silného sněžení u čtyř vybraných událostí. Rozebrány jsou odlišnosti výsledků jednotlivých metod.

Hodnocení splnění cílů práce a odborného přínosu

Práce si klade dva základní cíle. Prvním je rešerše metod použitelných pro hodnocení extremity silného sněžení na území Česka. Druhým cílem je analýza rozdílné extremity silného sněžení v závislosti na použitém indexu, provedená na vybraných událostech na území Česka. Oba tyto cíle byly splněny.

Práce přináší zajímavé výsledky, na které je možné navázat dalším výzkumem, zvláště v případě získání většího množství dat, které by umožnilo hlubší analýzy.

Hodnocení práce s literaturou, užitých metod a postupů

Z textu je patrné, že se autor v dané problematice dobře orientuje a nedělá mu problém práce s odbornými texty. Odborné výrazy jsou používány správně. Výhradu mám k třetímu odstavci v kapitole 2.2 Sněhová pokrývky, kde autor jakožto příklad senzoru snímajícího v mikrovlnných pásmech mylně uvádí senzor MODIS.

Autor čerpá jak ze zahraničních, tak z tuzemských zdrojů, které byly vzhledem k povaze práce vhodně vybrány. Celkem bylo použito 42 odborných titulů a dalších 19 internetových zdrojů. V případě popisu monitoringu sněhové pokrývky pomocí družicového měření bych doporučil čerpat z aktuálnějšího zdroje než je uvedený Rango (1986), který je vzhledem k rychlému technologickému vývoji v oblasti dálkovému průzkumu Země poměrně zastaralý.

V textu místy chybí citace a není jasné, z jakého zdroje autor čerpá. Jedná se například o poslední dva odstavce v kapitole 3.1 Faktory ovlivňující sněhovou pokrývky v Česku, poslední odstavec v kapitole 4.2 Systém integrované výstražné služby (SIVS) či u popisu dopadů událostí extrémních sněhových srážek popsanych v kapitole 5.2 Přehled vybraných případů silného sněžení v Česku.

Všechny citované zdroje kromě publikace Saffir a Simpson (1971) jsou řádně uvedeny v seznamu použité literatury. Naopak několik zdrojů uvedených v kapitole Použité internetové zdroje není v textu citováno. Jako porušení citační etiky vnímám doslovné převzetí celé věty z Květoň a Žák (2011) či Jeníček (2009) bez použití přímé citace.

V kapitole 5.1 Data a Metody autor jasně uvádí, z jakých datových zdrojů vychází. Srozumitelně je zde také popsáno, jakými metodami dospěl k výsledkům v praktické části práce. Vybrané metody považuji za vhodně zvolené a správně aplikované.

Hodnocení argumentace a interpretace

V kapitole 5. 2 Přehled vybraných případů silného sněžení v Česku jsou přehledně a srozumitelně rozebrány jednotlivé srážkové události. Autor zde na základě vhodně zvolených zdrojů většinou logicky a věcně správně interpretuje příčiny a průběh těchto událostí. V kapitole 5.3 Extremity vybraných událostí silného sněžení jsou přehledně prezentovány hlavní výsledky práce.

V kapitole 6 Shrnutí výsledků a jejich diskuse není příliš prostoru věnováno diskuzi výsledků s odbornou literaturou. Jedná se spíše o rekapitulaci výsledků z předchozí kapitoly. Uvítal bych zde spíše porovnání výsledků s odbornou literaturou či širší diskuzi nejistot v metodice práce (například hodnocení úspěšnosti výstrah ČHMÚ vydaných na území celých krajů na základě pozorovaných událostí podle území jednotlivých obcí s rozšířenou působností). Zajímavé by také mohlo být srovnání úspěšnosti těchto výstrah s úspěšností výstrah na ostatní meteorologické jevy.

Hodnocení formální správnosti

Práce je psána odborným jazykem a text je logicky rozčleněn do kapitol. Místy je text hůře srozumitelný kvůli poněkud kostrbatému propojení na sebe navazujících vět. Jako celku však není problém textu porozumět. Text obsahuje pouze malé množství překlepů a chyb. Text je vhodně doplněn obrázky a tabulkami.

Formální nedostatky:

- Druhý odstavec kapitoly 1 Úvod je shodný s prvním odstavcem v kapitole 3.3 Synoptické příčiny silného sněžení v Česku.
- Mapy výšky nového sněhu a denního úhrnu srážek jsou příliš malé a popisky v nich jsou nečitelné.
- U Obrázku 3 je chybně umístěn popisek svislé osy.
- Poznámka „vlastní zpracování“ mělo být zřejmě uvedeno u Tabulky 2 místo u Tabulky 3.
- Zkratky stačí zavádět pouze při prvním výskytu v textu.
- Bylo by vhodné sjednotit vzhled tabulek v příloze.

Otázky

Z jakého důvodu autor vybral k analýze právě čtyři události?

Autor v kapitole 5.3.2 Extremity podle kritérií SIVS uvádí, že nejvyšší extremity sněžení při události 8. – 10. 1. 2010 byla mimo jiné způsobena významným zasažením krajských měst v nížinách. Jakým způsobem zasažení krajských měst ovlivnilo hodnocení extremity dle SIVS? Lišila se významně výška nového sněhu v krajských městech od výšky sněhu v přilehlých oblastech?

Mohl by autor podrobněji popsat, proč byly v upravené verzi regionálního indexu sněžení nahrazeny hodnoty průměru zasažené plochy a průměru počtu zasažených obyvatel za hodnoty maximální?

Závěr

Přes výše zmíněné výhrady práci doporučuji k obhajobě. Výsledné hodnocení bude navrženo podle průběhu obhajoby.

20. 6. 2020 v Praze

Ondřej Nedělcév